

ข้าวโพด *Zea mays* L.

พันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์042022 (NSX042022)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02-5790-1518

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์042022 (NSX042022) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพัฒนาพันธุ์โดยศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการปรับปรุงพันธุ์ตั้งแต่ปี พ. ศ. 2547 โดยผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ พันธุ์ Pio3003-3-2-B-3-1-4-B รหัส Nei452008 ต่อมาตั้งชื่อเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ พันธุ์ตากฟ้า 1 เป็นพันธุ์แม่ ผสมกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ พันธุ์ Big939-59-2-B-1-2-2-BBBB รหัส Nei452006 เป็นพันธุ์พ่อ ในปี พ.ศ. 2548 – 2552 ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์นี้ เปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น และเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร นอกจากนี้ยังประเมินผลผลิตในสภาพแล้ง และทดสอบความต้านทานโรคราน้ำค้าง และราสนิม จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2552 คัดเลือกได้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่า NSX042022

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ข้าวโพด ชื่อวิทยาศาสตร์ *Zea mays* L. ชื่อวงศ์ Poaceae พืชไร่
ราก ระบบรากฝอย (fibrous root system) มีรากค้ำยันสีม่วง
ต้น ลำต้นตรง ความสูงของต้นประมาณ 190 เซนติเมตร สีของโคนต้นอ่อนระยะใบแรกคล้ำสีม่วง
ใบ ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ รูปแถบ รูปปร่างใบแรกในระยะแรกคล้ำมีนกลม มุมใบของใบแรกเหนือฝักแคบ การโค้งงอของใบแรกเหนือฝักค่อนข้างตรง สีกาบใบตำแหน่งฝักบนสุดสีเขียว
ดอก/ช่อดอก ดอกแยกเพศร่วมต้นต่างช่อ ช่อดอกเพศผู้เป็นแบบช่อแยกแขนง (panicle) ออกที่ยอด ลักษณะตรง มุมก้านช่อดอกแคบ ความหนาแน่นช่อดอกเพศผู้ปานกลาง ความหนาแน่นดอกย่อยบนแกนกลางปานกลาง อับเรณูสีม่วง ฐานดอกย่อยสีม่วง กาบดอกย่อยสีม่วงขีดเขียว เส้นไหมหรือก้านเกสรเพศเมีย (style) สีม่วง
ผล/ฝัก มีจำนวน 1 ฝักต่อต้น รูปกึ่งทรงกรวยกึ่งทรงกระบอก ความสูงของฝัก 106 เซนติเมตร การเรียงตัวของเมล็ดเป็นแถวตรง จำนวนแถวเมล็ด 14 แถว ชั่งสีขาว ผลย่อยแบบผลแห้ง

เมล็ดติด (caryopsis) สีที่สันด้านบนของเมล็ดสีเหลืองส้ม สีที่ผิวด้านตรงข้ามคัพพะสีส้มเหลือง ลักษณะเมล็ดชนิดหัวแข็ง

ลักษณะอื่นๆ

1. ผลผลิตเมล็ด 1,033 กิโลกรัมต่อไร่
2. อายุออกช่อดอกเพศผู้ 53 วัน และอายุออกไหม 54 วัน
3. อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน
4. น้ำหนัก 100 เมล็ดที่ความชื้น 15 เปอร์เซ็นต์ เท่ากับ 22.51 กรัม
5. ความชื้นเมล็ดขณะเก็บเกี่ยว ร้อยละ 21.59
6. ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง ราสนิมระดับปานกลาง และทนแล้ง

ข้าวโพดพันธุ์เอ็นเอสเอ็กซ์๐๔๒๐๒๒ (NSX042022)